

**Poslední dopis dr. Ladislava Čerycha, dr.h.c.
(1925–2012)**

Před nedávnem jsem od Ladislava Čerycha obdržel dopis, v němž se vlídně vyjadřuje o knížce o českých sociálních vědciích v exilu, kterou jsem připravil se studenty Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Dr. Čerych napsal: „Je dobře, že zůstane aspoň takto uchována památka těch, kdo s různou mírou nasazení i ochoty v zahraničí se pokusili udělat něco pro zkoušenou vlast.“ Sám o sobě pak uvedl: „nikdy jsem se necítil jako emigrant či cizinec, vždy jsem se považoval za Evropana.“ Celou svou životní činností skutečně Evropanem byl, jeho aktivity odborné i organizační přesahovaly rámec jedné země, působil ve Francii, v Nizozemsku, v Německu, ve Švýcarsku a na základě dlouhodobého studia situace v Maroku napsal také svou doktorskou práci o „sociologických aspektech konce kolonizace“.

Pocházel z východních Čech (* 24. 9. 1925), vystudoval gymnázium v Náchodě a poté se vzdělával na řadě vysokých škol v zahraničí, zejména v Nizozemsku a ve Francii. Jakkoliv erudován v teoretické sociologii, obrátil nakonec svou pozornost k otázkám organizace vzdělání, zejména vysokého, a napsal k tématu nejen řadu odborných studií a knih, ale především pomáhal všude tam, kde o reorganizaci či úpravu vysokého školství byl zájem či pocíťována potřeba. Kromě toho na počátku svého exilu s Pavlem Tigridem spoluzakládal rozhlasovou stanici Svobodná Evropa a s jiným exulantem, Jiřím Nehněvajsou, založili časopis *Skutečnost*.

V roce 1990 se vrátil do tehdejšího Československa, střídavě pobýval v Praze a Paříži.

Napsal zde několik studií, krátce působil také na Slovensku a nakonec se rozhodl spolu s bratrem Jiřím věnovat restituované rodinné sídlo v České Skalici Nadaci rozvoje občanské společnosti. A tak je osobitě spojen dr. Ladislav Čerych s Václavem Havlem – oba nesmlouvaví bojovníci za občanskou společnost a Václav Havel jako režisér svého *Odcházení*, jež bylo natočeno v exteriéru Vily Čerych, jak se dnes v České Skalici tento dům označuje.

České sociální vědy, sociální praxe a občanská společnost v osobnostech Čerychova typu ztrácejí příklad píle, pracovitosti, oddanosti dobré věci a hlubokého přesvědčení o možnosti nápravy „věcí světských“.

Znal jsem osobně dr. Čerycha málo, ale jsem upřímně rád, že v posledních měsících jeho života jsem mu mohl způsobit aspoň malou radost. Je to samozřejmě i moje velká radost, byť zastřená smutkem z jeho odchodu.

Ladislav Čerych zemřel 9. srpna 2012.

Miloslav Petrusek